

بررسی و ارزیابی صفحات خانگی وبسایت‌های فارسی مرتبط با علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی با توجه به استانداردهای جهانی

چکیده:

این تحقیق با استفاده از روش پیمایشی از نوع ارزشیابی و همچنین روش کتابخانه‌ای به ارزیابی صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداخته است. جامعه آماری شامل ۶۰ وبسایت است که به‌طور تصادفی انتخاب شده‌اند: ناشران با ۱۴ سایت، کتابخانه‌ها با ۱۶ سایت، کتابفروشی‌ها با ۱۵ سایت، مراکز اطلاع‌رسانی با ۱۰ سایت و مراکز اسناد و مدارک علمی با ۵ سایت. به‌منظور ارزیابی، از چک لیست بهره گرفته شده است.

بر اساس هشت معیار استاندارد، که هر یک دارای مؤلفه‌های خاص می‌باشند، پس از استخراج داده‌ها و ترسیم نمودارها، مشخص شد که این سایت‌ها بیشترین معیاری را که رعایت کرده‌اند «دسترس پذیری» به میزان ۹۱ درصد و کمترین معیاری که توسط آنها رعایت شده نیز، «به‌روز بودن اطلاعات» به میزان ۲۹ درصد بوده است. میزان رعایت دیگر معیارها از سوی سایت‌ها از این قرار است: «اعتبار اطلاعات» ۶۱ درصد، «صحت اطلاعات» ۶۸ درصد، «نماهای تعاملی و تبادل» ۷۴ درصد، «عینیت اطلاعات» ۴۵ درصد، «ناوبری» ۵۹ درصد و «کارآمدی» نیز ۵۴ درصد است.

همچنین درصد رعایت سایت‌ها از این معیارها نیز مورد بررسی قرار گرفت که مشخص شد؛ یک سایت (۲ درصد سایت‌ها) کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده که وضع بحرانی داشته، ۲۹ سایت (۴۸ درصد سایت‌ها) بین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند، بنابراین وضع نامطلوبی داشته‌اند، همچنین ۲۷ سایت (۴۵ درصد سایت‌ها) بین ۶۰ تا ۷۹ درصد از معیارها تبعیت کرده‌اند و وضع نسبتاً مطلوبی داشته‌اند. در نهایت، تنها ۳ سایت (۷ درصد کل سایت‌ها) بر اساس رعایت معیارها در وضع مطلوب و مناسبی قرار داشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی، صفحات خانگی، وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی فارسی

نگین پشوتن

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

مقدمه

حضور تکنولوژی‌های نوین ارتباطی به‌ویژه گسترش شبکه‌های کامپیوتری در جامعه امروزی پیامدهای مثبت و منفی زیادی در عرصه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی از خود بر جای گذاشته و می‌گذارد. با توجه به اینکه اینترنت یکی از ابزارهای مهم ارتباطی و پدیده‌ای است که دارای ویژگی گستردگی و فراگیری عمومی به معنای واقعی کلمه است، تأثیرات بسیاری بر جوامع - به‌طور عینی و واقعی - از خود بر جای گذاشته است.

در ژانویه ۲۰۰۱، نزدیک به ۲۸ میلیون وبسایت وجود داشت که دسترسی به بیش از دو بلیون صفحه اطلاعاتی را امکان‌پذیر می‌کردند. امروزه کاربرانی که از شبکه جهانی استفاده می‌کنند، در مقایسه با سال‌های گذشته با تعداد بی‌شماری سایت روبه‌رو شده‌اند. در چنین شرایطی، چگونه می‌توان از بین انبوهی از سایت‌ها، بهترین و کارآمدترین آنها را به‌منظور کاهش اتلاف وقت، انرژی و همچنین دسترسی سریع و آسان به صحیح‌ترین اطلاعات تشخیص داد؟

از آنجایی که شبکه جهانی وب، یکی از ابزارهایی

بیان مسئله

اینترنت و شبکه جهانی وب تأثیر زیادی بر تمام جنبه‌های زندگی بشر گذاشته‌اند. امروزه مؤسسه‌ها و سازمان‌های مختلف از جمله کتابخانه‌ها، کتابفروشی‌ها و ناشران تلاش می‌کنند، با استفاده از اینترنت و شبکه جهانی وب، نه تنها به معرفی خود و اشاعه اطلاعات بپردازند، بلکه خدمات خود را نیز از این طریق به کاربران ارائه دهند. از این رو، تهیه وبسایت‌های مناسب و مطابق با استانداردهای جهانی، مهم‌ترین کار در عصر اطلاعات به‌شمار می‌آید. اما برای طراحی و ایجاد یک وبسایت مناسب، سودمند و کارآمد لازم است اصول، ضوابط و معیارهای صحیح این کار، شناسایی و مورد بهره برداری قرار گیرد. بررسی اولیه نشان می‌دهد که از سویی، بسیاری از کتابخانه‌ها، انتشارات و مؤسسه‌ها مرتبط با علوم کتابداری ایران، با وجود طیف وسیعی از کاربران بالقوه و بالفعل خود، و خدماتی که لازم است به آنان ارائه کنند، از وجود یک سایت اینترنتی مستقل و کارآمد بی‌بهره‌اند؛ و از سوی دیگر، در طراحی صفحات خانگی بسیاری از آن دسته از کتابخانه‌ها و مؤسسه‌ها نیز که دارای سایت اینترنتی هستند، نقایصی دیده می‌شود که از ناسازگاری آنها با اصول و ضوابط و استانداردها سرچشمه می‌گیرد.

در این تحقیق سعی می‌شود تا با استفاده و بررسی معیارهای جهانی و ارزیابی صفحات خانگی سایت‌های اینترنتی، ابزاری راهگشا برای بهبود وضع صفحات خانگی این مؤسسه‌ها در نظر گرفته شود.

اهداف پژوهش

صفحات خانگی یک سایت، اهمیت و جایگاه خاصی دارد. اطلاعات کلی، روی صفحه اصلی سایت قرار دارد که کاربر با دیدن آن صفحه، به اطلاعات درون سایت پی خواهد برد. حال اگر این صفحه با توجه به استانداردها طراحی شده باشد، کاربر بیشتری را به سمت خود می‌کشاند. از این رو لازم است در طراحی اینگونه صفحات، بیشترین دقت صورت گیرد.

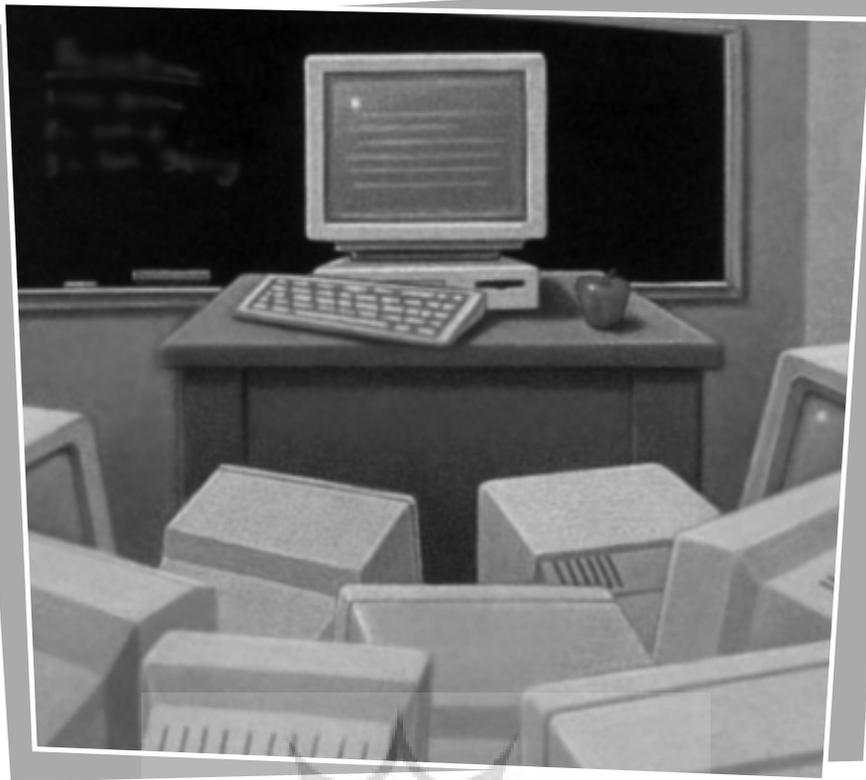
برای راه‌اندازی یک وبسایت کارآمد و سازگار با اصول و قوانین طراحی وبسایت، توجه به استانداردها و معیارهای ساخت صفحات خانگی متناسب با نیازها، فعالیت‌ها و اهداف مؤسسه مربوطه، همچنین توجه به نیازهای استفاده‌کنندگان بالفعل و بالقوه آنها، امری لازم و حیاتی شمرده می‌شود.

امروزه یکی از مهم‌ترین مراجع مطالعاتی و اطلاعاتی در علم کتابداری و اطلاع‌رسانی، سایت‌های مرتبط است، تا حدی که کاربران نظام‌های اطلاعاتی بیشترین نیاز خود را از طریق منابع و مسیرهای موجود در صفحات خانگی این سایت‌ها برطرف می‌کنند. بنابراین با توجه به طیف گسترده استفاده‌کنندگان این سایت‌ها، نیاز است، صفحات خانگی آنها مورد ارزیابی قرار گیرد تا در آینده بتوان این کمبودها را با استفاده از این تحلیل‌ها برطرف ساخت.

است که از سوی بیش از ۳۷۷ میلیون نفر در سراسر جهان، به‌عنوان اصلی‌ترین ابزار برای دسترسی به اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین ارزیابی صفحات آن امری ضروری است.

بسیاری از سازمان‌ها، مؤسسه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی و همچنین کتابخانه‌ها با ایجاد و توسعه وبسایت‌های خود، کوشیده‌اند در امر دسترسی‌پذیر ساختن اطلاعات سهیم باشند. اما به نظر می‌رسد بسیاری از این وبسایت‌ها بدون در نظر گرفتن ملاک‌هایی که برای طراحی سایت مطرح است، اقدام به ایجاد سایت خود نموده‌اند.

با توجه به آنچه گفته شد، همچنین با در نظر گرفتن این موضوع که صفحات خانگی هر وبسایت، نشان‌دهنده محتوا، ارزش سازمانی، فرهنگ موضوعی و ساختار اصلی آن وبسایت است، بنابراین در این تحقیق سعی شده است، صفحات خانگی مراکز اطلاع‌رسانی، مؤسسه‌ها، ناشران، کتابخانه‌ها [که به‌گونه‌ای با حوزه نشر، علم کتابداری و اطلاع‌رسانی سر و کار دارند]، مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد، تا به کمک آن بتوان نقاط قوت و ضعف مراکز یاد شده را شناسایی کرد.

است. تهیه چک‌لیستی که شامل معیارها و شاخص‌های ارزیابی باشد، مستلزم این بود که به کتاب‌ها، مقالات و متون استاندارد مرتبط با موضوع مراجعه شود. لذا با استفاده از این منابع، معیارها و مؤلفه‌های موجود در چک‌لیست، استخراج و تدوین شده است. سپس برای اطمینان یافتن از اعتبار این چک‌لیست، از کارشناسان آزموده طراح سایت کمک گرفته تا جای ابهامی باقی نماند. پس از تهیه چک‌لیست نهایی و با در دست داشتن دیگر ابزار مورد نیاز، ارزیابی صفحات خانگی، که هدف اصلی پژوهش می‌باشد، آغاز شد.

شیوه گردآوری اطلاعات

برای جمع‌آوری اطلاعات، روش «مشاهده مستقیم» مبنای کار بوده است. در آغاز با بهره‌گرفتن از منابع چاپی (کتاب‌ها، نشریات و...) و غیرچاپی (سی‌دی‌ها و موتورهای جست‌وجو در اینترنت) سایت‌های مرتبط با موضوع این پژوهش بررسی و استخراج شد. سپس از بین این سایت‌ها، تعدادی به صورت تصادفی، به عنوان نمونه انتخاب شد. از طریق اینترنت، به کمک خط تلفن، با صفحات اصلی این سایت‌ها که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند، ارتباط برقرار شد. با توجه به اینکه کتابداری و اطلاع‌رسانی یک علم میان‌رشته‌ای است، طیف گسترده‌ای دارد، از این رو سایت‌های مرتبط با این علم نیز مختلف می‌باشند. در این راستا سایت‌های گردآوری شده را در گروه‌هایی طبقه‌بندی نموده تا بتوان ارزیابی دقیق‌تری انجام داد. طبقات ایجاد شده در این پژوهش، شامل کتابخانه‌ها، ناشران، کتابفروشی‌ها، مراکز اسناد و مدارک، مراکز اطلاع‌رسانی می‌شود.

برای تهیه چک‌لیستی معتبر و استاندارد نیز، هم از متون چاپی و هم غیرچاپی بهره گرفته شد. منابع چاپی مورد استفاده، کتاب‌ها و مقالات موجود در زمینه موضوعی ارزشیابی صفحات وبسایت‌ها

هدف اصلی این تحقیق عبارت است از: ارزیابی صفحات خانگی سایت‌های اختصاصی وابسته به علم کتابداری و اطلاع‌رسانی فارسی و استفاده از نکات این ارزیابی برای بهبود و بهینه‌سازی آنها در آینده.

پرسش‌های اساسی پژوهش

۱. اعتبار اطلاعات، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۲. صحت اطلاعات، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۳. روزآمد بودن، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۴. وجود نمادهای تعاملی و تبادلی، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۵. عینیت اطلاعات، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۶. قابلیت ناوبری^۱، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۷. دسترس پذیری، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟
۸. کارآمدی، در صفحات خانگی وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، تا چه میزان رعایت شده است؟

روش پژوهش

این پژوهش، پیمایشی از نوع ارزشیابی است. از روش کتابخانه‌ای نیز برای مطالعات چک‌لیست مقدماتی و تهیه ادبیات تحقیق استفاده شده

را شامل می‌شود. منابع غیرچاپی، مقالات و متون مرتبطی را در برمی‌گیرد که به کمک موتورهای جست‌وجو و دیگر پیوندها به آنها دسترسی پیدا شده است. با بهره‌گیری از این منابع ملاک‌های ارزشیابی استخراج شد. پس از دستیابی به معیارهای ارزیابی مورد نیاز، به‌منظور اطمینان بیشتر به اطلاعات گردآوری شده از صاحب‌نظران و متخصصان طراح سایت بهره گرفته شد، تا در صورت نیاز مواردی اضافه شود.

با در دست داشتن ابزار مورد نیاز، کار پژوهش آغاز شد. اطلاعات موجود در چک‌لیست، با صفحات خانگی سایت‌ها مقایسه و پیرو آن سیاهه واریسی تکمیل شد. این عمل برای تمام طبقه‌ها صورت گرفت. پس از این مرحله با استفاده از نرم‌افزار اکسل^۱، ورود اطلاعات انجام شد و در پی آن جداول و نمودارهای هر طبقه به‌طور جداگانه ترسیم شد. در نهایت نیز، از روی جداول و نمودارها، یافته‌ها تجزیه و تحلیل شد و پیرو آن نتایجی به‌دست آمد، که هدف پژوهش را نشان می‌داد.

جامعه آماری

با استفاده از منابع گوناگون چاپی و غیرچاپی، سایت‌هایی مرتبط با علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی استخراج شد. با توجه به گستردگی و فراوانی این سایت‌ها، تعداد ۶۰ صفحه خانگی از این سایت‌ها به‌صورت تصادفی، به‌عنوان نمونه انتخاب شد. سپس این نمونه‌ها در پنج طبقه، تقسیم‌بندی شد. طبقات شامل کتابخانه‌ها، ناشران، کتابفروشی‌ها، مراکز اسناد و مدارک، مراکز اطلاع‌رسانی می‌شود.

۱۶ کتابخانه، ۱۴ ناشر، ۱۵ کتابفروشی، ۵ مرکز اسناد و مدارک، ۱۰ مرکز اطلاع‌رسانی جامعه آماری این تحقیق را تشکیل می‌دهند. از این ۱۶ کتابخانه، ۳ کتابخانه عمومی، ۳ کتابخانه مجازی و اینترنتی، ۲ کتابخانه کودکان، ۳ کتابخانه دانشگاهی و ۵ کتابخانه تخصصی می‌باشند. یادآوری می‌کنیم که اطلاعات موجود درباره سایت‌های مورد پژوهش، تا پیش از تاریخ بهمن ۱۳۸۵ است، بنابراین چنانچه تغییراتی در آنها صورت گرفته شده باشد، در این پژوهش در نظر گرفته نشده است.

پیشینه پژوهش در ایران:

ایلخانی (۱۳۷۹) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود، «بررسی صفحات خانگی مراکز آموزشی و پژوهشی شهر تهران»، به ارزیابی صفحات خانگی ۱۰ مرکز تحقیقاتی و پژوهشی در شهر تهران پرداخته، که نتایج زیر از این تحقیق حاصل شده است:

در صفحه اصلی تمام مراکز، گزینه‌های عمومی که معمولاً در تمام سایت‌ها استفاده می‌شود، وجود دارد. مراکز توجه چندانی به روزآمد بودن اطلاعات در صفحات خانگی و رعایت حق مؤلف در متون، صوت، تصویر و گرافیک نداشته‌اند. در صفحه اصلی همه

مراکز، امکان جست‌وجو از طریق فهرست مندرجات وجود دارد، ولی در ۳۰ درصد از مراکز می‌توان از فهرست فرعی هر گزینه به صفحات دلخواه ارتباط برقرار کرد. در ۵۰ درصد از مراکز، گزینه جست‌وجو در صفحه اصلی دیده می‌شود. در مجموع، اطلاعات ارائه شده در صفحات خانگی مراکز، جامع و کامل نیست.

فرودی (۱۳۸۰) نیز در پژوهش «ارزیابی صفحات وب کتابخانه‌های دانشگاهی ایران و ارائه الگوی پیشنهادی» با استفاده از روش پیمایشی - تحلیلی به بررسی ۱۳ کتابخانه دانشگاهی، تحت وب در ایران بر اساس فهرست شبکه علمی کشور پرداخته است. در این تحقیق، عوامل مختلفی از جمله محتوای صفحه اصلی، عوامل جست‌وجو و تحقیق و امکانات کاربران برای ارزیابی جامعه پژوهش مورد استفاه و بررسی قرار گرفته است. در مجموع یافته‌های پژوهش نشان داده است که ۴۰/۸ درصد معیارهای اطلاعاتی در سیاهه واریسی موجود، توسط جامعه پژوهش در ایران رعایت نشده است و به معیارهایی چون خدمات بین کتابخانه‌ای، موتور جست‌وجوی داخلی و منابع مرتبط با آموزش داخلی دانشگاه، در طراحی صفحات وب کتابخانه‌های دانشگاهی، مورد مطالعه در ایران، اهمیتی داده نشده است.

در این پژوهش، معیارهایی که بیشترین اهمیت را داشتند، به ترتیب عبارت بودند از: مناسب و معنادار بودن نشانی اینترنتی و دامنه سایت، عنوان کتابخانه، پیوند برای بازگشت به صفحه اصلی دانشگاه، برقراری ارتباط با مسئولان از طریق پست الکترونیکی، وجود فهرست پیوسته همگانی، وجود فهرست پایگاه‌های اطلاعاتی کتاب‌شناختی یا متن کامل، دیگر معیارها کمتر از ۵۰ درصد رعایت شده بودند.

رزمجویان (۱۳۸۴) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود، «ارزیابی صفحات وب مراکز پژوهشی وزارت آموزش و پرورش و ارائه الگوی پیشنهادی»، به بررسی و ارزیابی صفحات وب مراکز پژوهشی وزارت آموزش و پرورش و ارائه الگوی پیشنهادی می‌پردازد. جامعه آماری در این پژوهش، ۵۰ مرکز شامل حوزه‌های ستادی (۲۴ مرکز) و استان‌های کشور (۲۶ مرکز) است. ابزار مورد استفاده، سیاهه ارزیابی است که شامل ۳ بخش و ۸۶ گزینه است و ۱۶ مؤلفه دارد. نتایج زیر حاصل شده است:

در ارزیابی کلی از تمام مؤلفه‌های موجود در سیاهه ارزیابی، وضع صفحات وب مراکز پژوهشی با میزان ۷۲/۴۳ درصد در وضع مطلوبی قرار دارند. بهترین مؤلفه‌ها در ارزیابی صفحات وب مراکز پژوهشی وزارت آموزش و پرورش، به ترتیب عبارت‌اند از: نشانه اینترنتی، ابزارهای ناوبری (عنوان صفحه)، دسترس‌پذیری، کارآمدی، ابزارهای ناوبری (عنوان مرورگر)، روزآمد بودن، اعتبار اطلاعات (در سطح سایت)، عینیت اطلاعات، صحت اطلاعات، موتور جست‌وجو و اعتبار اطلاعات (در سطح صفحه).

ضعیف‌ترین مؤلفه‌ها به ترتیب عبارت‌اند از: سطح پوشش و مخاطبان خاص، نقشه سایت، نمادهای تعاملی و تبدالی، پیوندهای

غیرمتمنی و ابزارهای ناوبری (پیوندهای متنی).

۴. بیش از ۸۰ درصد وضع مطلوب؛

همچنین با توجه به آمار به دست آمده و جمع‌بندی این آمار در جدول‌ها و نمودارهای مرتبط با آنها می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که:

همان‌گونه که در جدول شماره ۱ و نمودارهای شماره ۱ و ۲ مشاهده می‌شود، ناشران معیارهای «دسترس پذیری» را به میزان ۹۶ درصد بیشتر از همه معیارها و معیارهای «اعتبار اطلاعات»، «ناوبری» و «کارآمدی» را به میزان ۵۹ درصد کمتر از دیگر معیارها رعایت کرده‌اند، همچنین مشاهده می‌شود تمام ناشران بیش از ۶۰ درصد معیارها را در نظر گرفته‌اند که از این میزان، ۳ ناشر بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند که با توجه به نمونه آماری ناشران که ۱۴ سایت می‌باشد، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که ۷۹ درصد ناشران معیارها را نسبتاً مطلوب رعایت کرده‌اند و ۲۱ درصد آنها به صورت مطلوب این معیارها را به کار بسته‌اند. جدول شماره ۲ این مهم را به صورت کلی نمایش می‌دهد.

تحلیل یافته‌ها

در پاسخ به پرسش‌های اساسی و طبق جدول شماره ۱۱ و نمودارهای ۱۱ و ۱۲ اینگونه نتیجه‌گیری می‌شود که، سایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، معیارهای اعتبار اطلاعات را ۶۱ درصد، صحت اطلاعات ۶۸ درصد، روز بودن اطلاعات را ۲۹ درصد، نماهای تعاملی و تبادلی را ۷۴ درصد، عینیت اطلاعات ۴۵ درصد، ناوبری ۵۹ درصد، دسترس پذیری ۹۱ درصد و کارآمدی را ۵۴ درصد رعایت کرده‌اند.

همچنین اگر برای مقایسه آماری جامعه خود و در خصوص مشخص شدن وضع رعایت معیارها توسط سایت‌ها، شاخص‌های پژوهش را به صورت شاخص‌های زیر دسته‌بندی کنیم:

۱. کمتر از ۳۹ درصد وضع بحرانی؛

۲. بین ۴۰ تا ۵۹ درصد وضع نامطلوب؛

۳. بین ۶۰ تا ۷۹ درصد وضع نسبتاً مطلوب؛

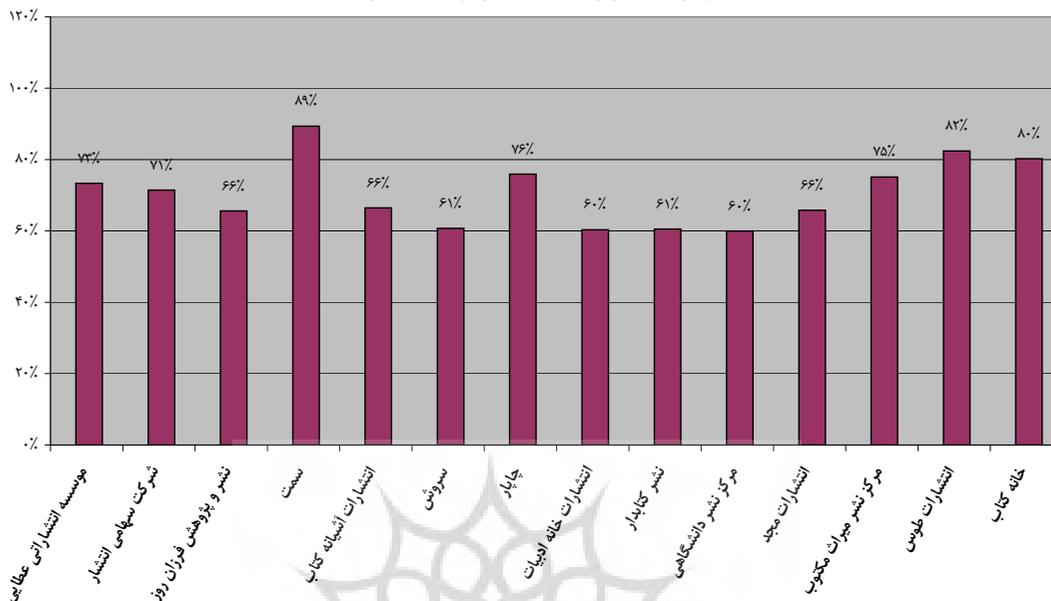
جدول ۱. میزان رعایت هر معیار توسط ناشران

ردیف	معیار ارزیابی ناشران	اعتبار اطلاعات	صحت اطلاعات	روز بودن اطلاعات	نماهای تعاملی و تبادلی	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	میانگین میزان رعایت معیار توسط سایتها
۱	موسسه انتشاراتی عطایی	۸۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۴۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۷۳٪
۲	شرکت سهامی انتشار	۶۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۴۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۷۱٪
۳	نشر و پژوهش فرزانه روز	۴۰٪	۶۷٪	۶۷٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۰٪	۱۰۰٪	۷۵٪	۶۶٪
۴	سمت	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۹۰٪	۱۰۰٪	۷۵٪	۸۹٪
۵	انتشارات آشیانه کتاب	۶۰٪	۳۳٪	۶۷٪	۶۷٪	۵۰٪	۸۰٪	۱۰۰٪	۷۵٪	۶۶٪
۶	سروش (انتشارات صدا و سیما)	۸۰٪	۶۷٪	۳۳٪	۳۳٪	۵۰٪	۶۰٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۶۱٪
۷	چاپار	۴۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۵٪	۸۳٪	۶۳٪	۷۶٪
۸	انتشارات خانه ادبیات	۲۰٪	۶۷٪	۶۷٪	۶۷٪	۵۰٪	۵۰٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۶۰٪
۹	نشر کتابدار	۴۰٪	۳۳٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۴۰٪	۸۳٪	۳۸٪	۶۱٪
۱۰	مرکز نشر دانشگاهی	۶۰٪	۶۷٪	۶۷٪	۶۷٪	۰٪	۷۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۰٪
۱۱	انتشارات مجد	۶۰٪	۶۷٪	۶۷٪	۶۷٪	۵۰٪	۵۰٪	۸۳٪	۵۰٪	۶۶٪
۱۲	مرکز نشر میراث مکتوب	۶۰٪	۶۷٪	۶۷٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۴۵٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۷۵٪
۱۳	انتشارات طوس	۸۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۸۲٪
۱۴	خانه کتاب	۴۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۸۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۸۰٪
		۵۹٪	۶۹٪	۸۱٪	۸۱٪	۶۱٪	۵۹٪	۹۶٪	۵۹٪	

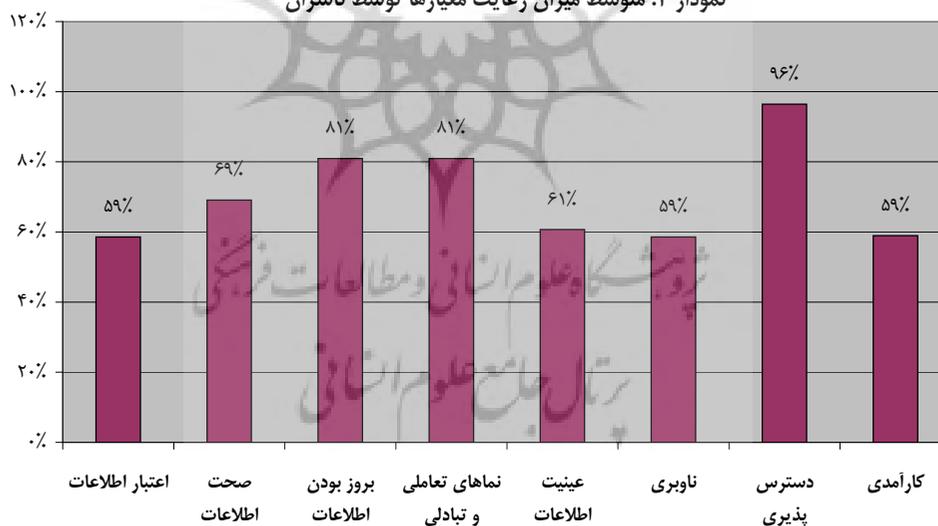
میزان	تعداد	
۱۰۰٪	۱۴	کل سایتها
۱۴٪	۲	بیشترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت
۷٪	۱	کمترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت

با توجه به آمار بدست آمده در جدول فوق، بیشترین معیاری که توسط سایتها رعایت شده «دسترس پذیری» و کمترین معیار رعایت شده «اعتبار اطلاعات» و «ناوبری» و «کارآمدی» بوده، همچنین ۱۳ درصد سایتها بیشترین و ۷ درصد سایتها نیز کمترین میزان رعایت معیار را داشته‌اند.

نمودار ۱. میزان رعایت هر معیار توسط ناشران

نمودار ۲. متوسط میزان رعایت معیارها توسط ناشران

جدول ۲. وضع کلی سایت‌های ناشران درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	توضیح
-	-	۱۴	کل ناشران
بحرانی	۰	۰	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۰	۰	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۷۹	۱۱	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۲۱	۳	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

در مورد نمونه آماری کتابخانه‌ها که ۱۶ سایت می‌باشند و با توجه به اطلاعات موجود در جدول شماره ۳ و نمودارهای ۳ و ۴ ملاحظه می‌شود، معیار «دسترس پذیری» با ۸۴ درصد، بیشترین و «به‌روز بودن اطلاعات» نیز با ۲۵ درصد، کمترین میزان رعایت از معیارها را داشته‌اند.

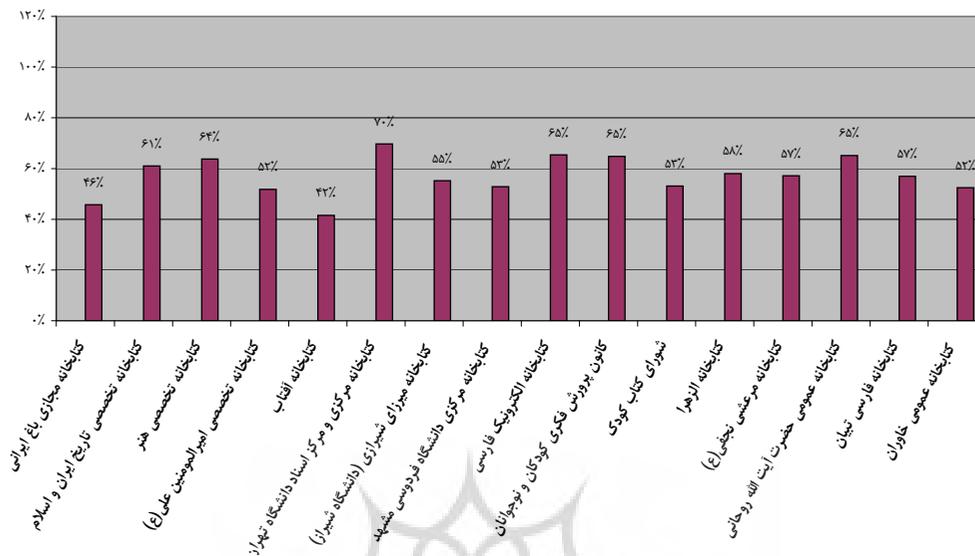
جدول ۳. میزان رعایت هر معیار توسط کتابخانه‌ها

ردیف	معیار ارزیابی کتابخانه‌ها	اعتبار اطلاعات	صحبت اطلاعات	به‌روز بودن اطلاعات	نمای تعاملی و تبادل	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	متوسط میزان رعایت معیارها
۱	کتابخانه مجازی باغ ایرانی	۲۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۵۰٪	۶۷٪	۶۳٪	۴۶٪
۲	کتابخانه تخصصی تاریخ ایران و اسلام	۴۰٪	۱۰۰٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۶۱٪
۳	کتابخانه تخصصی هنر	۶۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۸۳٪	۵۰٪	۶۴٪
۴	کتابخانه تخصصی امیرالمومنین (علی(ع)	۶۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۵۰٪	۸۳٪	۲۸٪	۵۲٪
۵	کتابخانه آفتاب	۲۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۲۵٪	۸۳٪	۲۸٪	۴۲٪
۶	کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۳۳٪	۳۳٪	۱۰۰٪	۷۰٪	۸۳٪	۲۸٪	۷۰٪
۷	کتابخانه میرزای شیرازی (دانشگاه شیراز)	۸۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۴۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۵۵٪
۸	کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد	۸۰٪	۶۷٪	۰٪	۳۳٪	۵۰٪	۵۵٪	۱۰۰٪	۲۸٪	۵۳٪
۹	کتابخانه الکترونیک فارسی	۸۰٪	۳۳٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۰٪	۸۳٪	۵۰٪	۶۵٪
۱۰	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۰۰٪	۳۳٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۸۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۵٪
۱۱	شورای کتاب کودک	۲۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۵۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۳٪
۱۲	کتابخانه الزهرا	۴۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۶۷٪	۰٪	۴۵٪	۸۳٪	۶۳٪	۵۸٪
۱۳	کتابخانه مرعشی نجفی(ع)	۸۰٪	۳۳٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۵٪	۶۷٪	۶۳٪	۵۷٪
۱۴	کتابخانه عمومی حضرت آیت الله روحانی	۸۰٪	۱۰۰٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۴۵٪	۸۳٪	۶۳٪	۶۵٪
۱۵	کتابخانه فارسی تبیان	۴۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۷۰٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۵۷٪
۱۶	کتابخانه عمومی خاوران	۸۰٪	۳۳٪	۶۷٪	۳۳٪	۵۰٪	۴۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۵۲٪
میانگین میزان رعایت معیار توسط سایتها										
		۶۱٪	۶۹٪	۲۵٪	۶۹٪	۴۴٪	۵۵٪	۸۴٪	۵۱٪	

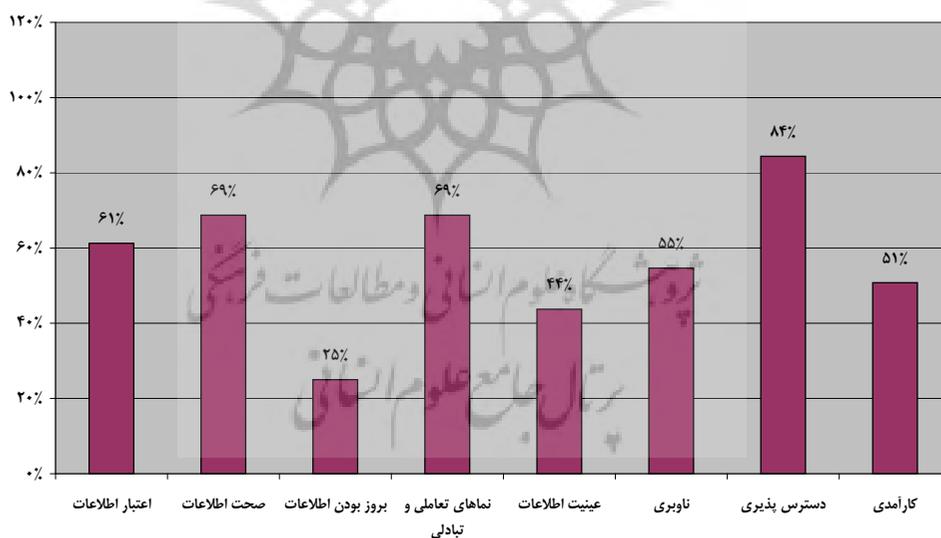
میزان	تعداد	
۱۰۰٪	۱۶	کل سایتها
۶٪	۱	بیشترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت
۶٪	۱	کمترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت

با توجه به آمار بدست آمده در جدول فوق، بیشترین معیاری که توسط سایتها رعایت شده «دسترس پذیری» و کمترین معیار رعایت شده «ناوبری» بوده، همچنین ۶ درصد سایتها بیشترین و همچنین ۶ درصد سایتها نیز کمترین میزان رعایت معیار را داشته‌اند.

نمودار ۳. میزان رعایت هر معیار توسط کتابخانه‌ها

نمودار ۴. متوسط میزان رعایت معیارها توسط کتابخانه‌ها

جدول ۴. وضع کلی سایت‌های کتابخانه‌ها درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	
-	-	۱۶	کل کتابخانه‌ها
بحرانی	۰	۰	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۶۳	۱۰	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۳۷	۶	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۰	۰	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

طبق آمار و اطلاعات موجود در جدول ۵ و نمودارهای ۵ و ۶، نمونه آماری کتابفروشی‌ها ۱۵ سایت است که از این بین «دسترس پذیری» با ۸۷ درصد بیشترین و «عینیت اطلاعات» با ۱۷ درصد کمترین رعایت معیارها را داشته و ۱ سایت، یعنی ۷ درصد کتابفروشی‌ها در وضع بحرانی، همچنین ۹ سایت که ۶۰ درصد آنها می‌باشد، در وضع نامطلوب بوده و در نهایت ۳۳ درصد کتابفروشی‌ها نیز وضع نسبتاً مطلوبی را در رعایت معیارها داشته‌اند. جدول شماره ۶ نمایانگر این ادعاهاست.

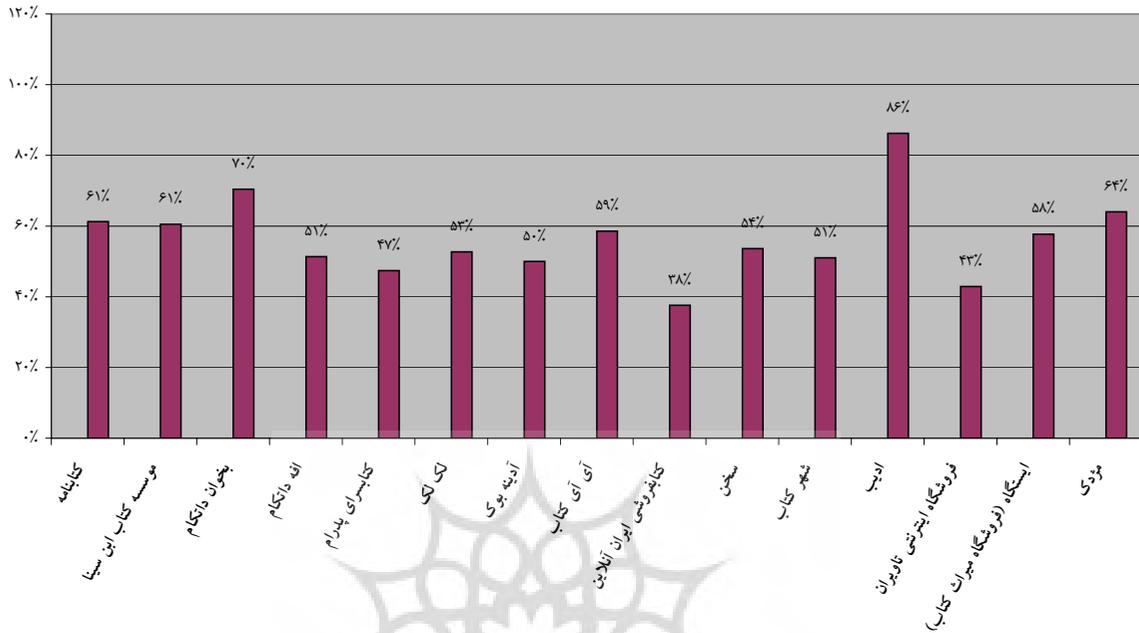
جدول ۵. میزان رعایت هر معیار توسط کتابفروشی‌ها

ردیف	معیار ارزیابی کتابفروشی‌ها	اعتبار اطلاعات	صحت اطلاعات	بروز بودن اطلاعات	نماهای تعاملی و تبادل	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	میانگین میزان رعایت معیارها
۱	کتابنامه	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۷۵٪	۶۱٪
۲	موسسه کتاب ابن سینا	۶۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۷۰٪	۱۰۰٪	۳۸٪	۶۱٪
۳	بخوان داتکام	۶۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۷۰٪	۸۳٪	۵۰٪	۷۰٪
۴	افه داتکام	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۶۳٪	۵۱٪
۵	کتابسرای پدram	۴۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۰٪	۸۳٪	۶۳٪	۴۷٪
۶	لک لک	۱۰۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۵۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۳٪
۷	آدینه بوک	۴۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۰٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۰٪
۸	آی آی کتاب	۶۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۷۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۹٪
۹	کتابفروشی ایران آنلاین	۴۰٪	۳۳٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۴۰٪	۸۳٪	۳۸٪	۳۸٪
۱۰	سخن	۴۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۰٪	۸۳٪	۶۳٪	۵۴٪
۱۱	شهر کتاب	۲۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۵۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۱٪
۱۲	ادیب	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۲۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۷۵٪	۸۶٪
۱۳	فروشگاه اینترنتی تاویران	۲۰٪	۳۳٪	۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۴۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۴۳٪
۱۴	ایستگاه (فروشگاه میراث کتاب)	۲۰٪	۳۳٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۷۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۸٪
۱۵	مژدک	۴۰٪	۱۰۰٪	۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۰٪	۱۰۰٪	۶۳٪	۶۴٪
	میانگین میزان رعایت معیار توسط سایتها	۴۹٪	۷۸٪	۲۰٪	۸۴٪	۱۷٪	۶۱٪	۸۷٪	۵۵٪	

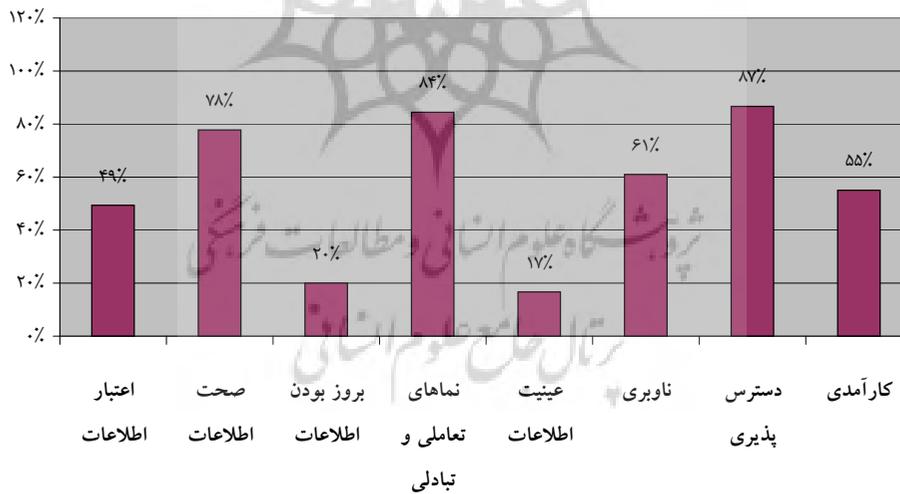
میزان	تعداد	
۱۰۰٪	۱۵	کل سایتها
۷٪	۱	بیشترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت
۷٪	۱	کمترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت

با توجه به آمار بدست آمده در جدول فوق، بیشترین معیاری که توسط سایتها رعایت شده «دسترس پذیری» و کمترین معیار رعایت شده «عینیت اطلاعات» بوده، همچنین ۷ درصد سایتها بیشترین و ۷ درصد سایتها نیز کمترین میزان رعایت معیار را داشته‌اند.

نمودار ۵. میزان رعایت هر معیار توسط کتابفروشی‌ها

نمودار ۶. متوسط میزان رعایت معیارها توسط کتابفروشی‌ها

جدول ۶. وضع کلی سایت‌های کتابفروشی‌ها درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	توضیحات
-	-	۱۵	کل کتابفروشی‌ها
بحرانی	۷	۱	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۶۰	۹	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۳۳	۵	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۰	۰	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

اطلاع‌رسانی در وضع نامطلوب و ۴۰ درصد آنها نیز در وضع نسبتاً مطلوب درباره رعایت معیارها قرار گرفته‌اند. نتیجه نهایی آن را می‌توان در جدول شماره ۸ مشاهده کرد.

پیرو جدول شماره ۷ و مشاهده نمودارهای ۷ و ۸، با توجه به نمونه آماری ۱۰ سایت مراکز اطلاع‌رسانی مشاهده می‌شود که «دسترس پذیری» با ۹۵ درصد بیشترین و «به‌روز بودن اطلاعات» نیز کمترین میزان رعایت از معیارها بوده و ۶ سایت، یعنی ۶۰ درصد مراکز

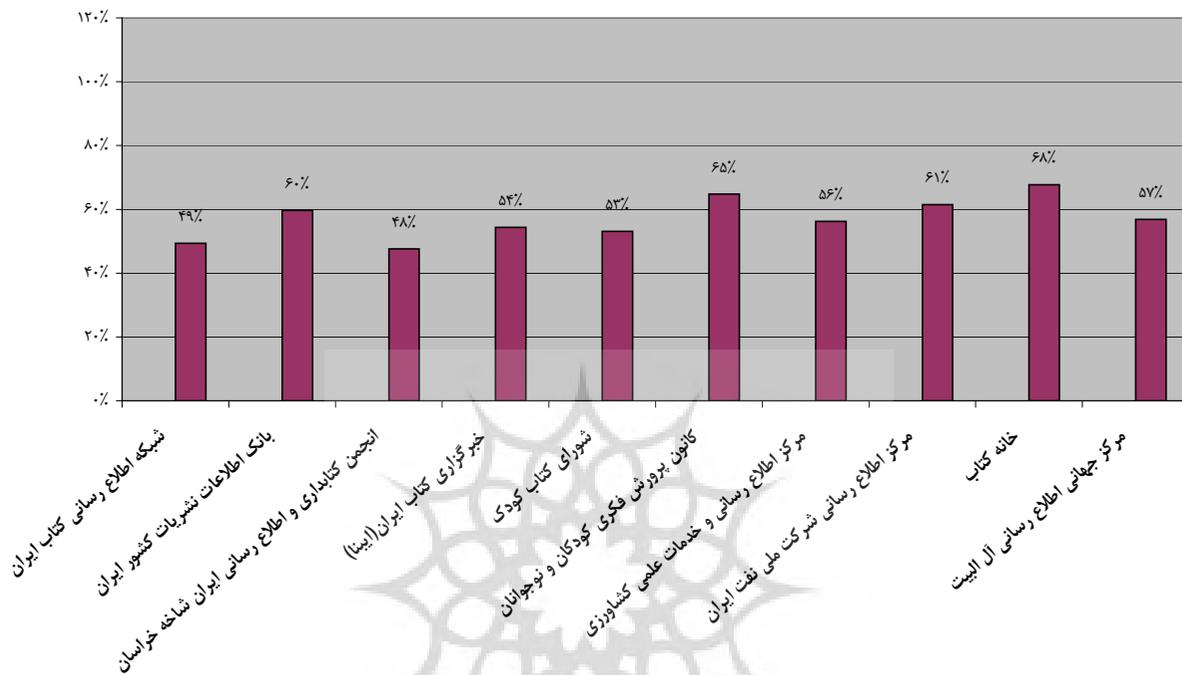
جدول ۷. میزان رعایت هر معیار توسط مراکز اطلاع‌رسانی

رتیف	معیار ارزیابی								
	اعتبار اطلاعات	صحت اطلاعات	به‌روز بودن اطلاعات	نمایندگی تعاملی و تبادل	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	متوسط میزان رعایت معیارها
۱	۸۰٪	۳۳٪	۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۴۹٪
۲	۸۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۰٪	۸۳٪	۳۸٪	۶۰٪
۳	۱۰۰٪	۳۳٪	۰٪	۰٪	۵۰٪	۶۰٪	۱۰۰٪	۳۸٪	۴۸٪
۴	۲۰٪	۶۷٪	۳۳٪	۱۰۰٪	۰٪	۶۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۵۴٪
۵	۲۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۵۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۳٪
۶	۱۰۰٪	۳۳٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۸۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۵٪
۷	۸۰٪	۳۳٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۴۵٪	۱۰۰٪	۷۵٪	۵۶٪
۸	۶۰٪	۶۷٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۱٪
۹	۴۰٪	۶۷٪	۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۸۵٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۶۸٪
۱۰	۴۰٪	۱۰۰٪	۳۳٪	۳۳٪	۵۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۷٪
	۶۲٪	۵۷٪	۱۳٪	۷۰٪	۴۵٪	۶۵٪	۹۵٪	۵۰٪	

میزان	تعداد	
۱۰۰٪	۱۰	کل سایتها
۱۰٪	۱	بیشترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت
۱۰٪	۱	کمترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت

با توجه به آمار بدست آمده در جدول فوق، بیشترین معیاری که توسط سایتها رعایت شده «دسترس پذیری» و کمترین معیار رعایت شده «به‌روز بودن اطلاعات» بوده، همچنین ۱۰ درصد سایتها بیشترین و ۱۰ درصد سایتها نیز کمترین میزان رعایت معیار را داشته‌اند.

نمودار ۷. میزان رعایت هر معیار توسط مراکز اطلاع رسانی

نمودار ۸. متوسط میزان رعایت معیارها توسط مراکز اطلاع رسانی

جدول ۸. وضع کلی سایت‌های مراکز اطلاع‌رسانی درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	
-	-	۱۰	کل مراکز اطلاع‌رسانی
بحرانی	۰	۰	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۶۰	۶	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۴۰	۴	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۰	۰	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

همچنین ۴ سایت یعنی ۸۰ درصد مراکز اسناد و مدارک علمی درباره میزان رعایت معیارها وضع نامطلوب و ۲۰ درصد آنها نیز در وضع نسبتاً مطلوب قرار دارند. جدول ۱۰ نمایانگر این موضوع است.

درباره اطلاعاتی که در جدول ۹ و نمودارهای ۹ و ۱۰ مراکز اسناد و مدارک علمی با نمونه آماری ۵ سایت آمده است، می‌توان عنوان کرد که «دسترس پذیری» با ۹۳ درصد بیشترین و «به‌روز بودن اطلاعات» نیز با ۷ درصد کمترین میزان رعایت از معیارها را داشته‌اند.

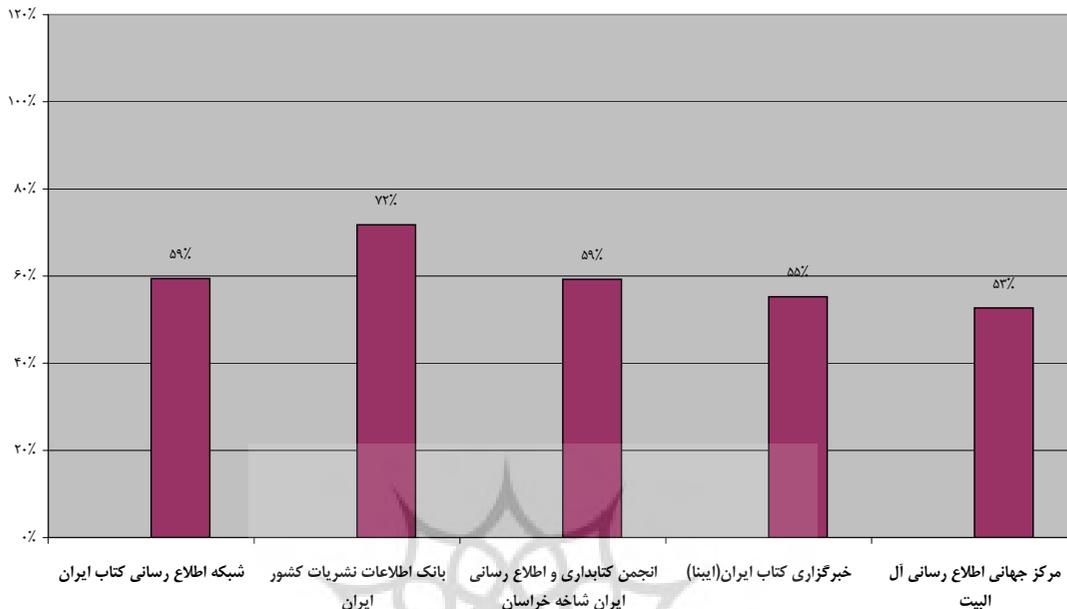
جدول ۹. میزان رعایت هر معیار توسط مراکز اسناد و مدارک علمی

ردیف	معیار ارزیابی مراکز اسناد و مدارک علمی	اعتبار اطلاعات	صحت اطلاعات	بروز بودن اطلاعات	نمای تعاملی و تبدیلی	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	متوسط میزان رعایت معیارها
۱	شبکه اطلاع‌رسانی کتاب ایران	۶۰٪	۶۷٪	۳۳٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۵٪	۸۳٪	۵۰٪	۵۹٪
۲	بانک اطلاعات نشریات کشور ایران	۱۰۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۱۰۰٪	۶۵٪	۱۰۰٪	۷۵٪	۷۲٪
۳	انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران شاخه خراسان	۸۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۶۰٪	۱۰۰٪	۵۰٪	۵۹٪
۴	خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)	۶۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۴۰٪	۸۳٪	۷۵٪	۵۵٪
۵	مرکز جهانی اطلاع‌رسانی آل‌البیت	۶۰٪	۶۷٪	۰٪	۶۷٪	۵۰٪	۴۰٪	۱۰۰٪	۳۸٪	۵۳٪
	میانگین میزان رعایت معیار توسط سایتها	۷۲٪	۶۷٪	۷٪	۶۷٪	۶۰٪	۵۴٪	۹۳٪	۵۸٪	

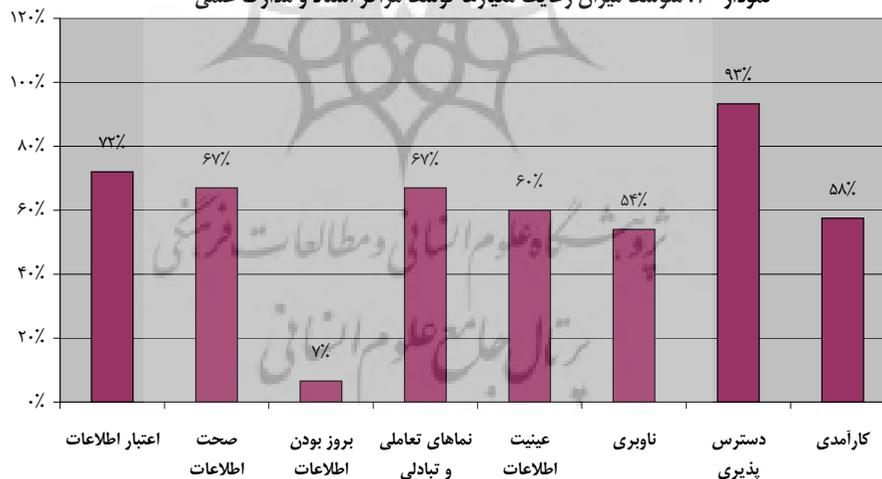
میزان	تعداد	
۱۰۰٪	۵	کل سایتها
۲۰٪	۱	بیشترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت
۲۰٪	۱	کمترین تعداد رعایت معیار توسط هر سایت

با توجه به آمار بدست آمده در جدول فوق، بیشترین معیاری که توسط سایتها رعایت شده «دسترس پذیری» و کمترین معیار رعایت شده «به‌روز بودن اطلاعات» بوده، همچنین ۲۰ درصد سایتها بیشترین و ۲۰ درصد سایتها نیز کمترین میزان رعایت معیار را داشته‌اند.

نمودار ۹. میزان رعایت هر معیار توسط مراکز اسناد و مدارک علمی

نمودار ۱۰. متوسط میزان رعایت معیارها توسط مراکز اسناد و مدارک علمی

جدول ۱۰. وضع کلی سایت‌های مراکز اسناد و مدارک علمی درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	توضیح
-	-	۵	کل مراکز اسناد و مدارک علمی
بجرانی	۰	۰	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۸۰	۴	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۲۰	۱	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۰	۰	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

معیارها را به کار بسته‌اند که وضع بحرانی داشته، ۲۹ سایت یعنی ۴۸ درصد سایت‌ها بین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند و در نتیجه وضع نامطلوبی دارند، همچنین ۲۷ سایت یعنی ۴۵ درصد آنها بین ۶۰ تا ۷۹ درصد از معیارها تبعیت کرده‌اند که وضع نسبتاً مطلوبی داشته و در نهایت تنها ۳ سایت یعنی با ۷ درصد کل سایت‌ها در وضع مطلوب و مناسبی از لحاظ رعایت کل معیارها قرار داشته‌اند. نتیجه را می‌توان در جدول ۱۲ به‌روشنی مشاهده کرد.

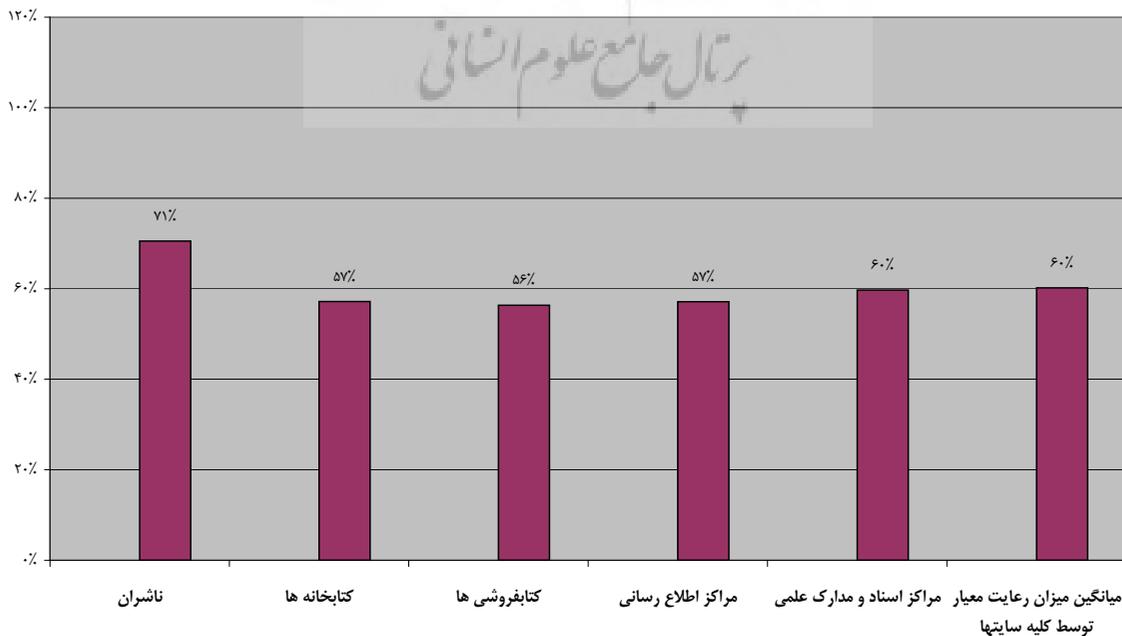
در پایان، با توجه به نتایج بیان شده، همچنین اطلاعات موجود در جدول ۱۱ و نمودار ۱۱ و ۱۲ می‌توان نتیجه گرفت، تمام وبسایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی بیشترین معیاری را که رعایت کرده‌اند، «دسترس پذیری» با ۹۱ درصد و کمترین معیاری که توسط آنها رعایت شده نیز «به‌روز بودن اطلاعات» با ۲۹ درصد بوده است. همچنین با توجه به ۶۰ سایت انتخاب شده و بر اساس نتایج فوق می‌توان گفت که، ۱ سایت یعنی ۲ درصد سایت‌ها کمتر از ۳۹ درصد

جدول ۱۱. میزان رعایت هر معیار توسط کلیه سایتها

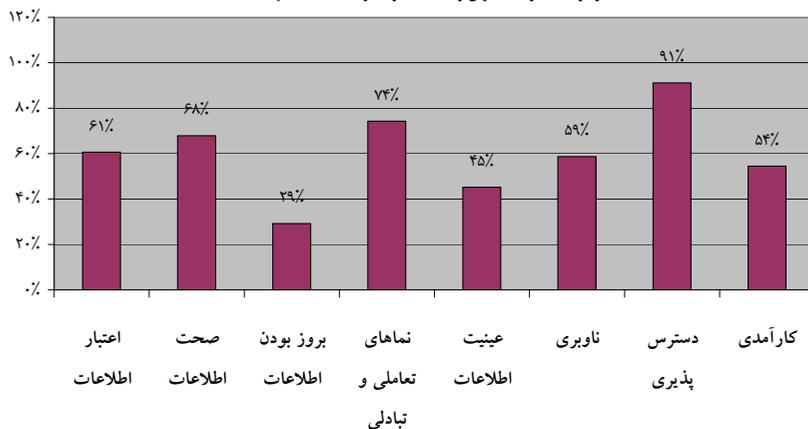
ردیف	معیار ارزیابی	اعتبار اطلاعات	صحت اطلاعات	به‌روز بودن اطلاعات	نمایهای تعاملی و تبادل	عینیت اطلاعات	ناوبری	دسترس پذیری	کارآمدی	متوسط میزان رعایت معیارها
۱	ناشران	۵۹٪	۶۹٪	۸۱٪	۸۱٪	۶۱٪	۵۹٪	۹۶٪	۵۹٪	۷۱٪
۲	کتابخانه‌ها	۶۱٪	۶۹٪	۲۵٪	۶۹٪	۴۴٪	۵۵٪	۸۴٪	۵۱٪	۵۷٪
۳	کتابفروشی‌ها	۴۹٪	۷۸٪	۲۰٪	۸۴٪	۱۷٪	۶۱٪	۸۷٪	۵۵٪	۵۶٪
۴	مراکز اطلاع‌رسانی	۶۲٪	۵۷٪	۱۳٪	۷۰٪	۴۵٪	۶۵٪	۹۵٪	۵۰٪	۵۷٪
۵	مراکز اسناد و مدارک علمی	۷۲٪	۶۷٪	۷٪	۶۷٪	۶۰٪	۵۴٪	۹۳٪	۵۸٪	۶۰٪
	میانگین میزان رعایت معیار توسط کلیه سایتها	۶۱٪	۶۸٪	۲۹٪	۷۴٪	۴۵٪	۵۹٪	۹۱٪	۵۴٪	۶۰٪

همانطور که از آمار جدول فوق مشخص می‌باشد، ناشران بیشترین و کتابفروشیها کمترین میزان رعایت معیار را داشته، همچنین معیار «دسترس پذیری» دارای بیشترین و معیار «به‌روز بودن اطلاعات» کمترین میزان رعایت را توسط سایتها داشته‌اند.

نمودار ۱۱. میزان رعایت هر معیار توسط کلیه سایتها

نمودار ۱۲. متوسط میزان رعایت معیارها توسط کلیه سایتها

جدول ۱۲. وضع کلی سایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی درباره رعایت معیارها

وضع	میزان (درصد)	تعداد	توضیح
-	-	۶۰	کل سایتها
بحرانی	۲	۱	کمتر از ۳۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نامطلوب	۴۸	۲۹	مابین ۴۰ تا ۵۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
نسبتاً مطلوب	۴۵	۲۷	مابین ۶۰ تا ۷۹ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند
مطلوب	۵	۳	بیش از ۸۰ درصد معیارها را رعایت کرده‌اند

ارائه پیشنهاد:

همان‌طور که در نتیجه‌گیری نهایی مشاهده می‌شود، ۲ درصد وب‌سایت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در وضع بحرانی از معیارهای مورد نیاز برای طراحی صفحات خانگی، استفاده کرده‌اند و تنها ۵ درصد آنها به صورت مطلوب از این معیارها بهره برده‌اند و هنگام طراحی صفحات خانگی خود آنها را رعایت کرده‌اند، بقیه نیز یعنی ۴۸ درصد وضع نامطلوب و ۴۵ درصد نیز نسبتاً وضع مطلوب معیارها را به کار بسته‌اند.

با توجه به آمار فوق پیشنهاد می‌شود، وب‌سایت‌های نمونه‌گیری شده، برای ارتقا و بالا رفتن کیفیت صفحات خانگی خود، مؤلفه‌های معیارهای موجود را در نظر گرفته و نسبت به رعایت مؤلفه‌هایی که کمتر از ۶۰ درصد رعایت شده‌اند، دقت بیشتری کنند و اصلاحات مورد نیاز را در صفحات خانگی سایت خود انجام دهند تا به وضع نسبتاً مطلوبی برسند؛ سپس در مرحله بعدی، با توجه به ماهیت و اهداف وب‌سایت خود، معیارهایی را که ارتقا داده‌اند، به همراه دیگر مؤلفه‌هایی که کمتر از ۸۰ درصد رعایت شده‌اند در صفحات خود در نظر بگیرند. با رعایت این موارد، پیش‌بینی می‌شود سایت‌ها به وضع مطلوب و مورد نیاز با توجه به مؤلفه‌های معیارهای تعریف شده خواهند رسید.

پی‌نوشت‌ها:

1. Navigation

2. Microsoft Office Excel 2003

منابع و مأخذ:

۱. ایلخانی، نسرين (۱۳۷۹). «بررسی صفحات خانگی مراکز آموزشی و پژوهشی شهر تهران». پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته کتابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال.
۲. رزمجوین، مهرناز (۱۳۸۴). «ارزیابی صفحات وب مراکز پژوهشی وزارت آموزش و پرورش و ارائه الگوی پیشنهادی». پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته کتابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال.
۳. فرودی، نسرين (۱۳۸۰). «ارزیابی صفحات وب کتابخانه‌های دانشگاهی ایران و ارائه الگوی پیشنهادی». پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته کتابداری، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۴. محمد اسماعیل، صدیقه (۱۳۸۴). «کاربردپذیری صفحات وب دانشگاه‌های صنعتی کشور». فصلنامه کتاب، دوره ۱۶، ش. ۱، ص ۱۰۷ - ۱۳۶.